

Asia: VN/27189/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta poliisin ja Maahanmuuttoviraston rekistereihin tallennettuja biometrisia tietoja koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1.Poliisin henkilötietolakiin ehdotetut muutokset

-

2.Maahanmuuttohallinnon henkilötietolakiin ehdotetut muutokset

Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta kommentoida hallituksen esitysluonnosta, joka koskee poliisin ja Maahanmuuttoviraston rekistereihin tallennettuja biometrisia tietoja koskevan sääntelyn muuttamista.

Luonnoksen 14 § 2 momentin mukaan Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Rajavartiolaitos saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 10 §:ssä tarkoitetut oleskeluluvan ja oleskelulupakortin hakijalta otetut sormenjälkitiedot Schengenin tietojärjestelmän SIS-palauttamisasetuksen 3 artiklassa tarkoitettuihin palauttamista koskeviin kuulutuksiin ja SIS-rajatarkastusasetuksen 24 artiklassa tarkoitettuihin maahantulon ja maassa oleskelun epäämistä koskeviin kuulutuksiin.

Luonnoksen 14 § pykälän perusteluissa puhutaan biometrinen tietojen osalta ainoastaan sormenjälkitiedoista. Kuitenkin SIS-palauttamisasetuksessa ja SIS-rajatarkastusasetuksissa ilmaistaan, että myös valokuvat tai kasvokuvat liitetään, mikäli ne ovat saatavilla.

Luonnoksen 14 § pykälän perustelujen lopussa toisaalta mainitaan, että Maahanmuuttohallinnon henkilötietolaissa ei ole erityisiä säännöksiä biometrinen kasvokuvien käsittelystä. Edelleen todetaan, että kuvien luovuttamista SIS-kuulutuksiin voidaan kuitenkin pitää välttämättömänä vastaavin perustein kuin sormenjälkitietojen luovuttamista.

Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa tulee selvyden vuoksi täsmentää, tarkoittaako luonnoksen edellä mainittu tekstikohta, että erillinen maininta kasvokuvista lainkohdassa ei ole tarpeen, vaan jatkossa ulkomaalaisasioiden asiankäsitelyjärjestelmään tallennettuja kasvokuvia voidaan luovuttaa sormenjälkien tapaan.

Tulevan säädöstekstin muotoiluissa tulee selvyden vuoksi ilmetä, että mahdollistetaan paitsi sormenjälkien myös kasvokuvien, eli esimerkiksi passin ja matkustusasiakirjan henkilötietosivun valokuvan lisääminen kuulutuksiin.

Edelleen luonnoksen 3 momentin mukaan Maahanmuuttovirasto saisi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 10 §:ssä tarkoitetut unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin haltijalta otetut sormenjälkitiedot SIS-rajatarkastusasetuksen 24 artiklassa tarkoitettuihin maahantulon ja maassa oleskelun epäämistä koskeviin kuulutuksiin noudattaen SIS-rajatarkastusasetuksen 26 artiklassa säädettyjä edellytyksiä.

Asetuksen 26 artiklan mukaan sellaista kolmannen maan kansalaista, jolla on vapaan liikkuvuuden direktiivin mukainen tai unionin taikka unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmansien maiden välillä tehdyssä sopimuksessa tarkoitettu oikeus vapaaseen liikkuvuuteen unionissa, koskevan kuulutuksen on oltava mainitun direktiivin tai sopimuksen täytäntöönpanemiseksi hyväksytyjen sääntöjen mukainen.

Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa tulee em. lainkohdan osalta tarkentaa, onko tarkoituksenmukaista rajata unionin kansalaisen perheenjäsenen kohdalla tietojen luovuttaminen ainoastaan Maahanmuuttovirastolle, kuten se on nyt kirjattu.

3.Ulkomaalaislakiin ehdotetut muutokset

-

4. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Maahanmuuttovirasto on katsonut, että SIS-palauttamisasetuksen 3 artiklassa tarkoitettujen palauttamista koskevien kuulutusten ja SIS-rajatarkastusasetuksen 24 artiklassa tarkoitettujen maahantulon ja maassa oleskelun epäämistä koskevien kuulutusten toteuttamiselle on seuraavat toteutusvaihtoehdot:

1. Kuulutukset lähetetään ulkomaalaisasioiden asiankäsitelyjärjestelmästä ilman biometrisiä tietoja ja SIRENE-toimisto lisää kaikkiin kuulutuksiin biometriset tiedot. Maahanmuuttoviraston näkökulmasta tällä vaihtoehdolla on nykytilanteeseen vähiten vaikutuksia ja vaikutukset painottuisivat poliisin toimintaan.

2. Kuulutukset lähetetään ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä automaattisesti siellä olevilla biometrisillä tiedoilla. SIRENE-toimisto lisää ilman biometrisia tietoja ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä lähetettäviin kuulutuksiin biometriset tiedot.

3. Kuulutukset lähetetään ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä automaattisesti siellä olevilla biometrisillä tiedoilla ja puuttuvien tietojen osalta tiedot haetaan poliisin järjestelmästä.

Maahanmuuttovirasto katsoo, että edellä esitetyistä vaihtoehdoista 2. on tarkoituksenmukaisin toteuttamistapa. Sillä on saavutettavissa paras kustannus-hyöty-arvo, kun huomioidaan toiminnallisuus, automaation mahdollisuudet ja jatkokehittäminen.

Ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä lähtevien kuulutusten arvioitu lukumäärä huomioiden, tulee lisäksi varmistaa, että sääntely mahdollistaa jatkossa biometristen henkilötietojen lisäämisen kuulutuksiin automaattisesti. Kuulutusten käsittely on välttämätöntä toteuttaa automaattisesti, jotta lisääntyvät tarpeet biometristen tietojen siirtämiseen unionin tietojärjestelmiin ja Schengen-arviointien Suomelta edellyttämät toimenpiteet voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti.

5. Muut huomiot esitysluonnoksesta

Maahanmuuttovirasto katsoo, että lainmuutoksen taloudelliset vaikutukset ovat mittaluokaltaan sellaisia, että ilman lisärahoitusta ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmän teknistä kehitystä on erittäin vaikea toteuttaa, kun otetaan huomioon muun muassa PAKTI-asetusten mukaisten lainsäädäntömuutosten edellyttämät toimenpiteet sekä hallitusohjelman osoittamat lähivuosien velvoitteet.

Biometristen henkilötietojen käytettävyyden ja laadun merkitys tulee entisestään kasvamaan tulevina vuosina unionin säännöksistä johtuvien tietojärjestelmien yhteentoimivuuden vaatimusten johdosta. Tietojärjestelmäkehitykselle on siten jatkossa mittavia resurssitarpeita, jotka tulee myös ratkaista.

Nevatalo Niko
Maahanmuuttovirasto

